

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет
Кафедра дошкільної освіти

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)
«ОСНОВИ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

Відомості про викладача

ПІБ	<i>Корх Віра Михайлівна,</i> кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти, Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова
Профіль викладача	https://kdo.pf.edu.edu.ua/sklad-kafedri
Електронна адреса	v.m.korh@npu.edu.ua

I. Основна мета навчальної дисципліни

Забезпечення майбутніх вихователів теоретичними знаннями і формування професійних компетенцій вихователів дітей дошкільного віку з основ дитячої психодіагностики та розвитку їх готовності до здійснення їх професійної діяльності; сприяння у становленні професійного мислення майбутніх вихователів дітей дошкільного віку готовності до застосування його в освітній практиці ЗДО; активізування особистісного та творчого потенціалу майбутнього фахівця задля досягнення професіоналізму в психолого-педагогічній діяльності.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців

Галузь знань	01 Освіта
Освітній рівень	Бакалавр
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта
Рік впровадження	2022
Шифр навчальної дисципліни	ВВ2.2
Семестр навчання	5

III. Програмні результати навчання

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-04. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи дослідницької діяльності здобувачів дошкільної освіти. Методи дослідження дитини.

Тема 1.1. Теоретичні основи дослідницької діяльності. Поняття про психодіагностику, методи і методики психологічного обстеження.

Тема 1.2. Основні методи дослідження дитини (спостереження та експеримент).

Тема 1.3. Допоміжні методи психолого-педагогічного дослідження (бесіди, опитувальники, тести).

Тема 1.4. Допоміжні методи психолого-педагогічної діагностики (анкетування, інтерв'ю, проективні методики, соціометрія тощо).

Тема 1.5. Дослідження пізнавальної сфери дитини дошкільного віку.

Змістовий модуль 2. Особливості психодіагностичного дослідження психічного розвитку дітей дошкільного віку.

Тема 2.1. Психодіагностичне дослідження пізнавальної сфери дошкільника.

Тема 2.2. Психодіагностичне дослідження емоційно-вольової сфери дошкільника.

Тема 2.3. Психодіагностичне дослідження ціннісної сфери дошкільника.

Тема 2.4. Психодіагностичне дослідження особистісного розвитку дошкільника.

Тема 2.5. Психодіагностичне дослідження міжособистісних взаємин та психологічної готовності до школи дошкільника.

Тематика семінарських занять:

Тема 1.1. Теоретичні основи дослідницької діяльності та психодіагностики. Поняття про метод і методику психологічного дослідження.

Тема 1.2. Основні методи дослідження дитини (спостереження та експеримент).

Тема 1.3. Допоміжні методи психолого-педагогічного дослідження дитини (бесіди, опитувальники, тести).

Тема 1.4. Допоміжні методи психолого-педагогічного дослідження дитини (анкетування, інтерв'ю, проективні методики, соціометрія тощо).

Тема 1.5. Дослідження пізнавальної сфери дошкільника (сприймання, пам'ять, мислення).

Тематика практичних занять.

Тема 2.1. Дослідження пізнавальної сфери дошкільника (увага, уява).

Тема 2.2. Дослідження емоційно-вольової сфери дошкільника.

Тема 2.3. Дослідження особистісного розвитку дошкільника.

Тема 2.4. Дослідження міжособистісних взаємин та психологічної готовності до школи дошкільника.

V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання

Кафедра дошкільної освіти

Педагогічний факультет УДУ імені Михайла Драгоманова,

Корх Віра Михайлівна, кандидат психологічних наук, старший викладач

VI. Обсяг навчального навантаження і терміни навчання

Рік і семестр навчання	3 рік, 5 семестр
Кількість кредитів	3 кредити

Загальна кількість годин	90
Лекційні заняття	20 (6 з.ф.н.)
Семінарські заняття	8 (6 з.ф.н.)
Практичні заняття	10
Самостійна робота	52 (78 з.ф.н.)

VII. Політика навчальної дисципліни

Грунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова

Вимоги до роботи студентів під час проведення навчальних занять з курсу (відвідування занять, етика поведінки під час занять, відпрацювання пропущених занять тощо).

Відповідно положенню «Про організацію освітнього процесу Українського державного університету імені Михайла Драгоманова» (2023), основними видами самостійної роботи студентів в рамках даного курсу є: підготовка до лекцій, семінарів, практичних робіт, дослідницьких робіт, заліку, вивчення інформаційних джерел, дослідницька діяльність, виконання практичних робіт.

Відвідування занять та відпрацювання студентами пропущених занять є обов'язковим до заліку. Студенти, які оформили індивідуальні графіки навчання повинні вчасно виконувати всі завдання та відпрацьовувати семінарсько-практичні заняття.

Індивідуальні дослідницькі завдання (ІНДЗ) є важливою формою самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Головна мета виконання ІНДЗ – поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці при виконанні аналітичних, розрахункових, дослідницьких та інших видів практичних завдань.

Терміни виконання, подання і захисту індивідуальних дослідницьких завдань регламентуються відповідним графіком, який розробляє кафедра на кожен семестр. Одержання позитивних оцінок за виконання ІНДЗ є необхідною умовою допуску студента до семестрового контролю з даної дисципліни (модульної контрольної роботи та диференційованого заліку).

Вимоги до академічної доброчесності студентів.

Згідно положенню «Про академічну доброчесність в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова» (2023), здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись принципів академічної доброчесності, уникати плагіату при виконанні самостійних робіт та індивідуальних дослідницьких завдань, дотримуватись етичних норм при використанні результатів досліджень інших дослідників з посиланням на них, розвивати навички коректної роботи з джерелами наукової інформації, дотримуватись вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, активізувати самостійну та індивідуальну роботу при створенні авторського твору та нести відповідальність за порушення загальноприйнятих правил цитування.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб та можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень та джерела інформації.

VIII. Основні інформаційні джерела

1. Гриньова О.М. Терещенко Л.А. Дитяча психодіагностика: навчально-методичний посібник. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2015. 227 с.
2. Дуткевич Т.В. Розвивально-корекційна психологія: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2022. 304 с.

3. Павелків Р.В., Цигипало О.П. Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного закладу: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2021. 296 с.
4. Терлецька Л.Г. Основи психодіагностики: навч. посіб. / рец. Л.Ф. Бурлачук, Ю.Л. Трофімов, М. Н. Корнєв. К.: Главник. 144 с.
5. Яценко Т.В. Діагностика психічного розвитку дітей дошкільного віку: метод. посіб. / рец. І.І. Карабаєва, Н.В. Іщенко.

ІХ. Система оцінювання

Поточний контроль	Оцінювання семінарсько-практичних занять, самостійних та модульних контрольних робіт
Підсумковий контроль	Диференційований залік

Форма підсумкового контролю – Залік. Підсумкова оцінка на заліку формується за результатом поточної роботи протягом навчального курсу: 60 балів за роботу на семінарсько-практичних заняттях, 40 за модульні контрольні роботи.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових (практичних) завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості тем.

Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;

0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом.

Х. Навчальні ресурси

Основні та додаткові матеріали, необхідні для вивчення освітнього компонента, знаходяться електронному навчальному курсі в системі управління навчальними курсами MOODLE:

<https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=4984>

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти
протокол №7 від 24.01.2025 року